

Byla C-172/08

Pontina Ambiente Srl

prieš

Regione Lazio

(Commissione tributaria provinciale di Roma prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Aplinka – Direktyva 1999/31/EB – 10 straipsnis – Specialusis mokestis už kietųjų atliekų kaupimą švartynuose – Švartyno operatoriaus apmokestinimas šiuo mokesčiu – Švartyno eksploatavimo šnaudos – Direktyva 2000/35/EB – Delspinigiai“

Sprendimo santrauka

1. *Aplinka – Atliekos – Atliekų švartynai – Direktyva 1999/31 – Principas „teršėjas moka“*

(Tarybos direktyvos 1999/31 10 straipsnis)

2. *Teisės aktų derinimas – Kova su pavertuotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose – Direktyva 2000/35 – Taikymo sritis*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 punktas ir 3 straipsnis)

1. Direktyvos 1999/31 dėl atliekų švartynų, iš dalies pakeistos Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003, 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama taikyti nacionalinių teisės aktų, pagal kuriuos švartyno operatorius apmokestinamas mokesčiu, kurį jam turi grąžinti vietos bendruomenė, pristačiusi atliekas švartynų, ir kuriuose jam numatytos pinigų baudos už pavertuoto tokio mokesčio sumokėjimą, tačiau su sąlyga, kad tokie teisės aktai turi būti suderinti su priemonėmis, kuriomis siekiama užtikrinti, kad mokestis būtų grąžinamas realiai ir per trumpą laiką, o visos išieškojimo šnaudos, ypač su vietos bendruomenės pavertuotu mokėjimo minėtam operatoriumi susijusios sumos, įskaitant pinigines baudas, kurios jam gali būti skirtos už toką vėlavimą, būtų įtrauktos į kainą, kurią ta bendruomenė moka minėtam operatoriumi. Nacionalinis teismas privalo išsiaiškinti, ar šios sąlygos tenkinamos.

Jei minėtam operatoriumi būtų užkrauta tokia išlaidų našta, minėtas operatorius patirtų išlaidų, susijusių su atliekų, kurių pats nesukaupė, tačiau turi pašalinti kaip tokias paslaugas teikėjas, šalinimu.

(žr. 38, 41 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Direktyvos 2000/35 dėl kovos su pavertuotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 punktas ir 3 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad suma, kurią švartyno operatoriumi turi sumokėti atliekas švartynų pristačiusi vietos bendruomenė, kaip antai grąžinamas mokestis, patenka į minėtos direktyvos taikymo sritį ir kad dėl to, remiantis direktyvos 3 straipsniu, valstybės narės turi užtikrinti, kad švartyno operatorius galėtų reikalauti delspinigių minėto sumo mokėjimo vėlavimo, dėl kurio kalta vietos bendruomenė, atveju.

(žr. 48 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

## TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. vasario 25 d.(\*)

„Aplinka – Direktyva 1999/31/EB – 10 straipsnis – Specialusis mokestis už kietųjų atliekų kaupimą švartynuose – Švartyno operatoriaus apmokestinimas šiuo mokesčiu – Švartyno eksploatavimo sąnaudos – Direktyva 2000/35/EB – Delspinigiai“

Byloje C-172/08

dėl *Commissione tributaria provinciale di Roma* (Italija) 2008 m. balandžio 1 d. Nutartimi, kuri Teisingumo Teismas gavo 2008 m. balandžio 25 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

### **Pontina Ambiente Srl**

prieš

### **Regione Lazio**

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro aštuntosios kolegijos pirmininkas C. Toader, einantis antrosios kolegijos pirmininko pareigas, teisėjai C. W. A. Timmermans, K. Schiemann, P. Kūris (pranešėjas) ir L. Bay Larsen,

generalinį advokatą E. Sharpston,

posėdžio sekretorą R. Ŗere, administratorą,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2009 m. birželio 4 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

- *Pontina Ambiente Srl*, atstovaujamos *ragioniere* F. Zadotti ir *avvocato* A. Presutti,
  - Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. Bruni, padedamos *avvocato dello Stato* G. De Bellis,
  - Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A. Aresu ir J. B. Laignelot,
- susipažinęs su 2009 m. rugsėjo 17 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

### **Sprendimas**

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniais bei 1999 m.

balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų (OL L 182, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 228), iš dalies pakeistos 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 447; toliau – Direktyva 1999/31), 10 straipsnio, taip pat su 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavojutomu mokėjimu komerciniuose sandoriuose (OL L 200, p. 35; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 226) išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Pontina Ambiente Srl* (toliau – *Pontina Ambiente*) ir *Regione Lazio* dėl dviejų pranešimų apie apmokestinimą, kuriuose nurodyta, kad *Pontina Ambiente* pavėlavo sumokėti specialų kietųjų atliekų kaupimo mokestį už 2004 m. trečiąjį ir ketvirtąjį ketvirčius ir kuriuose jai nustatytos baudos bei delspinigiai mokėjimas.

## Teisinis pagrindas

### *Sąjungos teisės aktai*

3 Direktyvos 1999/31 dvidešimt devintoji konstatuojamoji dalis išdėstyta taip:

„kadangi reikėtų imtis priemonių užtikrinti, kad mokestis, nustatytas už atliekų kaupimą sąvartyne, padengtų visas sąnaudas, susidarančias rengiant ir eksploatuojant sąvartyną, įskaitant, jei manoma, finansinę ar kitokią lygiavertę garantiją, kuri turi pateikti operatorius, bei apytikriai apskaičiuotas jo uždarymo ir būtinose vėlesnės priežiūros sąnaudas“.

4 Direktyvos 1999/31 1 straipsnio pirmoje dalyje nustatyta:

„Siekiant vykdyti 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų (OL L 194, p. 39; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 23), iš dalies pakeistos 1996 m. gegužės 24 d. Komisijos sprendimu 96/350/EB (OL L 135, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 3 t., p. 59; toliau – Direktyva 75/442), ypač jos 3 ir 4 straipsnių reikalavimus, šios direktyvos tikslas – atliekoms bei sąvartynams taikant griežtus eksploatavimo ir techninius reikalavimus, numatyti priemonės, tvarką ir gaires, kurios padėtų užkirsti kelią arba kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, ypač paviršiniui ir požeminiui vandeniui, dirvožemiui ir oro taršai, aplinkai pasauliniu mastu, įskaitant šiltnamio efektą, ir atliekų sąvartynų keliamą pavojų žmonėms, kylantį šalinant atliekas sąvartynų ir vėliau per visą sąvartyno veikimo laiką.“

5 Pagal Direktyvos 1999/31 2 straipsnį:

„Šioje direktyvoje:

<...>

l) *operatorius* – fizinis ar juridinis asmuo, atsakingas už sąvartyną pagal valstybės narės, kurioje yra sąvartynas, vidaus įstatymus; sąvartyno rengimo ir vėlesnės priežiūros metu toks asmuo gali keistis;

<...>

n) *turtojo* – atliekų gamintojas arba fizinis ar juridinis asmuo, kuris turi atliekų;

<...>“

6 Direktyvos 1999/31 10 straipsnyje nustatyta:

„Valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad mokestis, kurio operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą sąvartyne, padengtų visas sąvartyno rengimo ir eksploatavimo sąnaudas, įskaitant kiek įmanoma finansinių arba lygiavertę garantijas, apie kurių kalbama 8 straipsnio a punkto iv papunktyje, sąnaudas, ir numatytas sąvartyno uždarymo bei jo vėlesnės priežiūros bent 30 metų po uždarymo sąnaudas. Laikydamosi 1990 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvos 90/313/EEB dėl laisvo priėjimo prie informacijos apie aplinką (OL L 158, p. 56; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 1 t., p. 402) reikalavimų, valstybės narės užtikrina būtinos informacijos apie sąnaudas rinkimo ir naudojimo skaidrumą.“

7 Direktyvos 75/442 3 straipsnio 1 dalies a punktas išdėstyta taip:

„Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių, skatinančių:

a) pirma, atliekų prevenciją arba atliekų gamybos ir įjunkimo poveikio mažinimą <...>“

8 Direktyvos 2000/35 1 straipsnyje nustatyta, kad jos nuostatos taikomos visiems mokėjimams, padarytiems kaip komerciniai sandoriai apmokėjimas.

9 Direktyvos 2000/35 2 straipsnio 1 punkte nustatyta, kad „komerciniai sandoriai“ – „tai sandoriai tarp ūmonių arba ūmonių ir valstybės valdymo institucijų, kurių pagrindu už atlygą turi būti perduotos prekės ar suteiktos paslaugos“.

10 Direktyvos 2000/35 3 straipsnyje „Delspinigiai esant pavuotam mokėjimui“, be kita ko, nustatyta, jog valstybės narės užtikrina, kad mokėjimo įlavimo atveju delspinigiai taptų mokėtini ir kad kreditorius, kuris įvykdę sutartinius ir teisinius įsipareigojimus, galėtų į reikalauti, jei jis laiku negavo jam priklausančio mokėjimo, nebent skolininkas nėra atsakingas už įlavimą.

#### *Nacionalinės teisės aktai*

11 Siekiant paskatinti gauti mažiau atliekų ir iš jų išgauti pirminių žaliavų bei energijos, 1995 m. gruodžio 28 d. įstatymo Nr. 549 dėl viešųjų finansų racionalizavimo priemonių (GURI, Nr. 302, Paprastas priedas, 1995 m. gruodžio 29 d., toliau – įstatymas Nr. 549/95) 3 straipsnio 24 dalyje nustatytas specialus mokestis už kietųjų atliekų kaupimą sąvartynuose.

12 Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 25 dalyje nustatyta, kad apmokestinama, kai sąvartynuose kaupiamos kietosios atliekos.

13 Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 dalyje nustatyta, kad tuo mokesčiu apmokestinamas asmuo yra galutinio saugojimo ūmonės valdytojas, kurio atgręžtiną pareigą reikalauti mokesčio iš to, kuris pristato atliekas.

14 Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 27 dalyje nustatyta, kad specialusis mokestis už kietųjų atliekų kaupimą sąvartyne mokamas regionams.

15 Pagal įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 28 ir 29 dalis mokėtina suma nustatoma to mokesčio sumą dauginant iš sąvartynų pristatytų atliekų kiekio kilogramais ir iš korekcinio koeficiento, kuriuo atsižvelgiama į konkretų atliekų šalinimo svorį, kokybę ir sąlygas.

16 Įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 31 dalyje nustatyta, kad nesumokėjus mokesčio, sumokėjus ne visų mokestį ar įluojant į sumokėti taikoma pinigų bauda, kurios dydis gali siekti 400 % mokesčio už atliktą operaciją.

17 2002 m. spalio 9 d. įstatyminio dekreto Nr. 231, kuriuo perkeliama Direktyva 2000/35 dėl

kovos su pav?luotu mok?jimu komerciniuose sandoriuose, 1 straipsnio 1 dalyje ir 2 straipsnio a punkte (GURI, Nr. 249, 2002 m. spalio 23 d., p. 16) iš esm?s pakartotos min?tos direktyvos 1 straipsnio ir 2 straipsnio 1 punkto nuostatos.

### **Gin?as pagrindin?je byloje ir prašymas priimti prejudicin? sprendim?**

18 *Pontina Ambiente*, kurios buvein? yra Romoje, surenka ir kaupia atliekas. Ji, be kita ko, tam tikslui numatytame s?vartyne priima kiet?sias atliekas iš ?vairi? *Regione Lazio* komun?, jas sand?liuoja ir perdirba, kad gaut? antrinius produktus bei kompost? ir sumažint? j? apimt?.

19 Pagal ?statym? Nr. 549/95 ir regionin? jo ?gyvendinimo ?statym? *Pontina Ambiente* už kiet?j? atliek? kaupim? s?vartyne kiekvien? ketvirt? *Regione Lazio* moka special?j? mokest?, kur? ji privalo sumok?ti ne v?liau kaip per m?nes? nuo kalendorini? met? ketvir?io, per kur? ?vykdytos kaupimo operacijos, pabaigos. *Pontina Ambiente* privalo š? mokest? susigr?žinti iš komun?, kurios pristato atliekas ? s?vartyn?.

20 2004 m. tre?iojo ir ketvirtojo ketvir?i? mokest? min?ta bendrov? sumok?jo pav?lavusi, tod?i kompetentingos *Regione Lazio* valdžios institucijos 2006 m. spalio m?n. jai išsiunt? du pranešimus apie apmokestinim? ir paskyr? pinigines baudas, numatytas ?statymo Nr. 549/95 3 straipsnio 31 dalyje.

21 2007 m. sausio 4 d. *Pontina Ambiente* pateik? *Commissione tributaria provinciale di Roma* prašym? panaikinti *Regione Lazio* taikomas priemones.

22 *Pontina Ambiente* užgin?ijo ?statymo Nr. 549/95 nuostatas tiek, kiek jose nurodyta, kad s?vartyno operatorius yra apmokestinamas min?tu mokes?iu. Ji taip pat užgin?ijo jai skirtas baudas už v?lavim? *Regione Lazio* sumok?ti min?t? mokest?, nes d?i v?lavimo atsakingos visos atitinkamos komunos. Ji teigia, kad s?vartyno operatoriaus mokamas mokestis nepriklauso nuo to, ar aptariamoms komunoms sumoka už suteiktas paslaugas, ir kad komunoms nenumatytos jokios sankcijos.

23 Min?ta bendrov?, be kita ko, nurod?, kad kai kurios aptariamo mokes?io taikymo taisykl?s d?i apmokestinamojo asmens nustatymo ir baud? už pav?luot? to mokes?io mok?jim? sistemos neatitinka S?jungos teis?s, b?tent EB 12, 14, 43 ir 46 straipsni?, Direktyvos 1999/31 10 straipsnio bei atitinkam? Direktyvos 2000/35 nuostat?.

24 ?vertinusi, kad *Pontina Ambiente* pareikšti kaltinimai gali b?ti pagr?sti, *Commissione tributaria provinciale di Roma* taip išd?st? savo sprendim?:

„Atsižvelgdama ? tai, kad [...] ?statymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 ir 31 dalys, remiantis j? išaiškinimu, kur?, kaip buvo matyti, pateik? mokes?i? administracija, o d?i likusios dalies remiantis j? nedviprasmiška formuluote, gali prieštarauti EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniams, Direktyvos 1999/31 10 straipsniui ir Direktyvos 35/2000/EB [septintai, dešimtai, šešioliktai ir devynioliktai] konstatuojamosioms dalims, ir manydama, kad kyla nacionalin?s teis?s akto atitikties Bendrijos teis?s sistemai klausim?, sustabdo bylos nagrin?jim? ir pranešim? apie apmokestinim? vykdym? bei perduoda [...] Teismui išspr?sti klausim?, laikantis jo jurisdikcijos“.

### **D?i prašymo priimti prejudicin? sprendim?**

*D?i prašymo priimti prejudicin? sprendim? priimtinum? ir klausim? formulavimo*

25 Europos Bendrij? Komisija kelia klausim? d?i prašymo priimti prejudicin? sprendim? priimtinum?, nes, pirma, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas aiškiai nesuformulavo klausimo ir, antra, Teismo prašoma priimti sprendim? d?i nacionalini? teis?s akt?

suderinamumo su Sąjungos teise.

26 Be to, Italijos vyriausybė ir Komisija atkreipia dėmesį, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą nepateiktas nė vienas argumentas, kuris leistų suprasti priežastį, dėl kurios prašymas priimti prejudicinį sprendimą būtų susijęs su EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniais.

27 Reikia priminti, pirma, kad nors nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teismas negali spręsti dėl nacionalinės priemonės atitikties Sąjungos teisei, jis vis dėlto gali pateikti Sąjungos teisės aiškinimo gaires, kurios nacionaliniam teismui padėtų įvertinti šią atitiktį, kad jis galėtų priimti sprendimą nagrinėjamoje byloje (2009 m. liepos 16 d. Sprendimo *Futura Immobiliare ir kt.*, C-254/08, Rink. p. I-0000, 28 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

28 Antra, reikia konstatuoti, kad nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nesuformulavo aiškaus klausimo, jis pateikė pakankamai informacijos apie pagrindinės bylos faktines ir teisineis aplinkybes, kad Teismas galėtų suprasti jo prašymo dalyką ir pateikti atitinkamą Sąjungos teisės nuostatą išaiškinimą, kuris gali būti naudingas sprendžiant minėtą ginčą.

29 Taip yra Direktyvos 1999/31 10 straipsnio ir Direktyvos 2000/35 atveju. Atvirkščiai, nutartyje pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą nepateiktas joks paaiškinimas, kaip prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniais. Visų pirma jame nepasakyta, kaip minėti straipsniai gali būti taikomi jame aprašytoje situacijoje, kuri, kaip išvados 35–38 punktuose pažymėjo generalinė advokatė, atrodytų, susijusi tik su viena valstybe nare ir niekaip nesusijusi su tarpvalstybiniais reikalais.

30 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas, išskyrus tą dalį, kuri susijusi su EB 12, 14, 43 ir 46 straipsniais.

31 Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo pateikta informacija galima daryti išvadą, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikti tokie klausimai:

1. Ar Direktyvos 1999/31 10 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama taikyti tokius nacionalinius teisės aktus, kaip taikomi pagrindinėje byloje, pagal kuriuos sųvartyno operatorius už kietųjų atliekų kaupimą apmokestinamas specialiu mokesčiu, kurį jam turi grąžinti atliekas sųvartyną pristatęs asmenys, ir kuriuose jam nustatytos piniginių baudos už pavėluotą tokio mokesčio mokėjimą, tačiau nereikalaujama, kad minėti asmenys tą mokestį operatoriui grąžintų per nustatytą laikotarpį ir pavėluoto grąžinimo atveju padengtų visas dėl vėlavimo susidariusias išlaidas, įskaitant minėtam operatoriui paskirtas pinigines baudas?

2. Ar Direktyva 2000/35 turi būti aiškinama taip, kad sumos, kurias atliekas sųvartyną pristatęs asmenys turi sumokėti sųvartyno operatoriui, kaip antai mokesčio sugrąžinimas, patenka į minėtos direktyvos taikymo sritį ir kad valstybės narės tokiu atveju turi užtikrinti, remdamosi tos direktyvos 3 straipsniu, kad vėluojant sumokėti minėtas sumas būtų galima reikalauti delspinigių?

*Dėl esmės*

Dėl pirmojo klausimo

32 Direktyvos 1999/31 10 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės imasi priemonių užtikrinti, kad mokestis, kurio sųvartyno operatorius reikalauja už visų rūšių atliekų šalinimą sųvartyne, padengtų visas sųvartyno rengimo ir eksploatavimo sąnaudas.

33 Išvados 49 punkte generalinė advokatė pažymėjo, kad pagal Direktyvos 1999/31 10 straipsnį valstybės narės nėra pareigojamos organizuoti sųvartyno eksploatavimo sąnaudų apmokėjimo kokių nors konkrečių būdu. Todėl remiantis šiuo metu galiojančiais Sąjungos teisės

aktais ir jei nepriimtas joks teis?s aktas pagal EB 175 straipsn?, kuriuo valstyb?s nar?s ?pareigojamos nustatyti konkret? b?d? tokioms s?naudoms finansuoti, toks finansavimas valstyb?s nar?s pasirinkimu gali b?ti u?tikrintas nustatant mokest?, rinkliav? ar bet kok? kit? b?d? (pagal analogij? ?r. min?to sprendimo *Futura Immobiliare ir kt.* 48 punkt?).

34 Galima daryti i?vad?, kad Direktyvos 1999/31 10 straipsniu nedraudžiama valstybei narei nustatyti mokes?io u? priduos atliekas, kur? turi sumok?ti s?vartyno operatorius, o paskui j? susigr?žinti i? atliek? tur?tojo, kuris jas pristat? ? s?vartyn?. Pagal j? taip pat nedraudžiama taikyti baud? min?tam operatoriui, jei jis v?luoja sumok?ti min?t? mokest?, nes toki? baud? nustatymas ir mokes?io mok?tojo identifikavimas priklauso tik valstybi? nari? kompetencijai.

35 Ta?iau Direktyvos 1999/31 10 straipsniu, kaip galima spr?sti remiantis tos direktyvos dvidešimt devinta konstatuojam?ja dalimi, reikalaujama, kad valstyb?s nar?s imt?si priemoni?, kad u?tikrint?, jog kaina, kuri? reikia mok?ti u? atliek? šalinim? pristatant ? s?vartyn?, b?t? nustatyta taip, kad padengt? visas s?vartyno ?rengimo ir eksploataavimo s?naudas.

36 Tokiu reikalavimu ?gyvendinamas principas „terš?jas moka“, kuris reiškia, kad, remiantis Teismo nuomone aiškinant Direktyv? 75/442 ir 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyv? 2006/12/EB d?l atliek? (OL L 114, p. 9), atliek? šalinimo i?laidas dengia j? tur?tojai (?r. 2004 m. rugs?jo 7 d. Sprendimo *Van de Walle ir kt.*, C?1/03, Rink. p. I?7613, 57 punkt?; 2008 m. birželio 24 d. Sprendimo *Commune de Mesquer*, C?188/07, Rink. p. I?4501, 71 punkt? ir min?to sprendimo *Futura Immobiliare ir kt.* 44 ir 45 punktus bei juose nurodyt? teism? praktik?). Šis reikalavimas yra vienas i? dalyk?, nustatyt? Direktyvoje 1999/31, kuria, remiantis jos 1 straipsnio 1 dalimi, siekiama ?gyvendinti Direktyvoje 75/442, vis? pirma jos 3 straipsnyje, nustatytus reikalavimus, kad, be kita ko, valstyb?s nar?s turi imtis tinkam? priemoni?, skatinan?i?, kad neb?t? gaunama arba gaunama mažiau atliek?.

37 Tai, be kita ko, reiškia, kad, nepaisant to, kokie nacionaliniai reikalavimai taikomi s?vartynams, jie turi u?tikrinti, kad visas s?vartyno eksploataavimo i?laidas faktiškai dengt? atliek? tur?tojai, kurie jas pristato ? s?vartyn? šalinti.

38 Taigi, jei valstyb? nar? gali nustatyti mokest? u? atliekas, kur? turi mok?ti s?vartyno operatorius ir kur? jam gr?žinti privalo atliekas ? s?vartyn? pristatantys asmenys, tokia mokestin? nuostata turi b?ti suderinta su priemon?mis, kuriomis siekiama u?tikrinti, kad mokestis b?t? gr?žinamas realiai ir per trump? laik?, nes kitaip min?tam operatoriui susidaryt? pernelyg didel? eksploataavimo i?laid? našta, susijusi su min?t? asmen? v?lavimu sumok?ti, ir kad neb?t? pažeistas principas „terš?jas moka“. Jei operatoriui b?t? užkrauta tokia i?laid? našta, tai reiškia, kad min?tas operatorius patirt? i?laid?, susijusi? su atliek?, kuri? pats nesukaup?, ta?iau turi pašalinti kaip toki? paslaug? teik?jas, šalinimu.

39 Bet koki? atveju, taip pat kaip pagrindin?je byloje aptariamas mokestis, skai?iuojamas remiantis ? s?vartyn? pristatyt? atliek? kiekiu, pagal Direktyvos 1999/31 10 straipsn? yra eksploataavimo s?naud? dalis, kuri turi b?ti ?traukta ? kain?, kuri? ? s?vartyn? pristatyt? atliek? tur?tojas turi mok?ti s?vartyno operatoriui, visos s?naudos, susijusios su sum?, kurias min?tas tur?tojas turi sumok?ti operatoriui, gr?žinimu, ir, vis? pirma, s?naudos, atsiradusios d?l v?lavimo sumok?ti tas sumas, ?skaitant galimas s?naudas, patirtas siekiant išvengti pinigins bodos, turi b?ti ?trauktos ? t? kain?, kad b?t? laikomasi Direktyvos 1999/31 10 straipsnio reikalavim?.

40 Taip pat yra ir tuo atveju, kai s?vartyno operatoriui skiriamos pinigins bodos už v?lavim? sumok?ti mokest?, jei tokio v?lavimo priežastis yra atliek? tur?tojo v?lavimas gr?žinti sumas, skirtas tam mokes?iui padengti, o tai išsiaiškinti turi nacionalinis teismas.

41 Atsižvelgiant ? tai, kas išd?styta, ? pirm?j? klausim? reikia atsakyti: Direktyvos 1999/31 10

straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama taikyti tokios nacionalinės teisės aktų, kaip taikomi pagrindinėje byloje, pagal kuriuos sąvartyno operatorius apmokestinamas mokesčiu, kurį jam turi grąžinti vietos bendruomenė, pristačiusi atliekas sąvartynui, ir kuriuose jam numatytos piniginių baudos už pavėluotą tokio mokesčio sumokėjimą, tačiau tokie teisės aktai turi būti derinami su priemonėmis, kuriomis siekiama užtikrinti, kad mokestis būtų grąžinamas realiai ir per trumpą laiką ir kad visos sąnaudos dėl vietos bendruomenės pavėluoto mokėjimo minėtam operatoriui, įskaitant pinigines baudas, kurios jam gali būti skirtos už toką vėlavimą, būtų attrauktos kainai, kurią ta bendruomenė moka minėtam operatoriui. Nacionalinis teismas privalo išsiaiškinti, ar šios sąlygos tenkinamos.

Dėl antrojo klausimo

42 Direktyvos 2000/35 1 straipsnyje nustatyta, kad jos nuostatos taikomos visiems mokėjimams, padarytiems kaip komercinė sandorinė apmokėjimas, o 2 straipsnio 1 punkte „komerciniai sandoriai“ apibrėžti kaip „sandoriai tarp ūmonės arba ūmonės ir valstybės valdymo institucijų, kurių pagrindu už atlygą turi būti perduotos prekės ar suteiktos paslaugos“.

43 Šios nuostatos panašiai išdėstytos Italijos teisės sistemoje, kurią jos buvo perkeltos 2002 m. spalio 9 d. įstatyminiu dekretu Nr. 231.

44 Šiuo atveju, pagrindinėje byloje kalbant apie sąvartyno operatoriaus ir atliekas sąvartynui pristatantį asmenį ryšų, remiantis nutartyje pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikta informacija, darytina išvada, kad minėtas operatorius minėtiems asmenims teikia paslaugą, t. y. šalina sąvartynui pristatytas atliekas, už kurių tie asmenys moka jam atlygą, kurį, remiantis įstatymo Nr. 549/95 3 straipsnio 26 dalimi, įskaičiuotas jo mokamas specialusis mokestis.

45 Taigi, priešingai nei teigia Italijos vyriausybė, sąvartyno operatoriaus ir atliekas sąvartynui pristatantį asmenį ryšys yra ūmonės ir viešųjų asmenų sandoris, pagal kurį teikiama paslauga už atlygą, todėl tai yra komercinis sandoris pagal Direktyvos 2000/35 2 straipsnio 1 punktą.

46 Tad mokėjimai, atlikti atlyginant už tokį sandorį, patenka į Direktyvos 2000/35 taikymo sritį.

47 Darytina išvada, kad tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, valstybės narės turi užtikrinti, kad, remiantis Direktyvos 2000/35 3 straipsniu, būtų galima reikalauti mokėti delspinigius vietinės bendruomenės, pristatantios atliekas sąvartyno operatoriui, mokėjimo, kurį, jei reikia, kaip nurodyta šio sprendimo 38 punkte, įskaičiuotas to operatoriaus mokamas mokestis, kurį atliekas sąvartynui pristačiusi vietos bendruomenė turi jam sugrąžinti, vėlavimo atveju.

48 Remiantis tuo, kas išdėstyta, antrąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2000/35 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 punktas ir 3 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad suma, kurią sąvartyno operatoriui turi sumokėti atliekas sąvartynui pristačiusi vietos bendruomenė, kaip antai grąžinamas mokestis, patenka į minėtos direktyvos taikymo sritį ir kad dėl to, remiantis direktyvos 3 straipsniu, valstybės narės turi užtikrinti, kad sąvartyno operatorius galėtų reikalauti delspinigių minėto sumo mokėjimo vėlavimo, dėl kurio kalta vietos bendruomenė, atveju.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas,



kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB d?l atliek? s?vartyn?, iš dalies pakeistos 2003 m. rugs?jo 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003, 10 straipsnis turi b?ti aiškinamas taip, kad juo nedraudžiama taikyti toki? nacionalini? teis?s akt?, kaip taikomi pagrindin?je byloje, pagal kuriuos s?vartyno operatorius apmokestinamas mokes?iu, kur? jam turi gr?žinti vietos bendruomen?, prista?iusi atliekas ? s?vartyn?, ir kuriuose jam numatytos pinigini?s baudos už pav?luot? tokio mokes?io sumok?jim?, ta?iau tokie teis?s aktai turi b?ti derinami su priemon?mis, kuriomis siekiama užtikrinti, kad mokestis b?t? gr?žinamas realiai ir per trump? laik? ir kad visos s?naudos d?l vietos bendruomen?s pav?luoto mok?jimo min?tam operatoriui, ?skaitant pinigines baudas, kurios jam gali b?ti skirtos už tok? v?lavim?, b?t? ?trauktos ? kain?, kuri? ta bendruomen? moka min?tam operatoriui. Nacionalinis teismas privalo išsiaiškinti, ar šios s?lygos tenkinamos.

2. 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB d?l kovos su pav?luotu mok?jimu komerciniuose sandoriuose 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 punktas ir 3 straipsnis turi b?ti aiškinami taip, kad suma, kuri? s?vartyno operatoriui turi sumok?ti atliekas ? s?vartyn? prista?iusi vietos bendruomen?, kaip antai gr?žinamas mokestis, patenka ? min?tos direktyvos taikymo srit? ir kad d?l to, remiantis direktyvos 3 straipsniu, valstyb?s nar?s turi užtikrinti, kad s?vartyno operatorius gal?t? reikalauti delspinigi? min?t? sum? mok?jimo v?lavimo, d?l kurio kalta vietos bendruomen?, atveju.

Parašai.

\* Proceso kalba: ital?.